

Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ΕΕ) 2016/679 ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΦΕΡΕΙ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

Μαρία ΜΥΛΩΣΗ

Δικηγόρος, DESS, Δρ. Εφαρμοσμένης Πληροφορικής Πανεπιστημίου Μακεδονίας, Μεταδιδακτορική ερευνήτρια

www.itlaw.uom.gr

mmilossi@uom.edu.gr

9^ο ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ Ε.Ε.Ν. Ε-ΘΕΜΙΣ: ΠΡΟΣΩΠΙΚΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ & ΔΙΚΗΓΟΡΙΑ. ΜΙΑ ΝΕΑ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ-ΕΝΑ ΝΕΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΚΟΣΜΟ

Ιωάννινα, 12 Μαΐου 2018

*Ο ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΣ ΓΕΝΙΚΟΣ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ (ΕΕ) 2016/679
ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΤΑΓΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΦΕΡΕΙ ΣΤΗΝ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΤΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ*

Ηλεκτρονική
Διακυβέρνηση

Διαλειτουργικότητα
Πληροφοριακών
συστημάτων

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στη Δημόσια Διοίκηση :Οργανωτικό Πλαίσιο

Βασικές Αρχές ΗΔ:

- ✓ Εφαρμόζονται οι αρχές της νομιμότητας, της χρηστής διοίκησης και της διαφάνειας
- ✓ Υπάρχει μέριμνα για την ασφάλεια των πληροφοριακών συστημάτων που υποστηρίζουν τις υπηρεσίες και εφαρμογές ΗΔ και την πρόσβαση σε αυτές
- ✓ Οι φορείς του δημόσιου τομέα μεριμνούν για την εγκυρότητα, νομιμότητα, ακεραιότητα, ακρίβεια και επικαιροποίηση των πληροφοριών, στις οποίες τα συναλλασσόμενα με τον φορέα φυσικά πρόσωπα ή Ν.Π.Ι.Δ. έχουν πρόσβαση με χρήση ΤΠΕ.

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στη Δημόσια Διοίκηση :Οργανωτικό Πλαίσιο

Πληροφοριακές υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα

- ✓ Οι φορείς του δημόσιου τομέα παρέχουν υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης με σεβασμό του δικαιώματος προστασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και της ιδιωτικότητας των φυσικών προσώπων.
- ✓ Κατά το σχεδιασμό, διαμόρφωση και προμήθεια πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης γίνεται αξιολόγηση των επιπτώσεων τους στην ιδιωτικότητα και στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. (πχ γνωμοδότηση της Αρχής για την ηλεκτρονική κάρτα αποδείξεων)
- ✓ Ο σχεδιασμός, η διαμόρφωση και η προμήθεια πληροφοριακών συστημάτων και υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης πρέπει να γίνεται, λαμβάνοντας υπόψη το δικαίωμα προστασίας των προσωπικών δεδομένων και την ανάγκη διαμόρφωσης των συστημάτων και υπηρεσιών κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η επεξεργασία όσο το δυνατόν λιγότερων δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.
- ✓ Όπου απαιτείται η συγκατάθεση του προσώπου για την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η σχετική δήλωση μπορεί να δίδεται και με χρήση ΤΠΕ.
- ✓ Ο φορέας του δημόσιου τομέα που είναι υπεύθυνος επεξεργασίας, εξασφαλίζει ότι η δήλωση, η οποία καταγράφεται με ασφαλή τρόπο, είναι ανά πάσα στιγμή προσβάσιμη και μπορεί οποτεδήποτε να ανακληθεί χωρίς αναδρομικό αποτέλεσμα.

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στη Δημόσια Διοίκηση :Οργανωτικό Πλαίσιο

Πληροφοριακές υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα

Δημιουργία και τήρηση ηλεκτρονικών αρχείων

- ✓ Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα τηρεί ηλεκτρονικά αρχεία των ηλεκτρονικών εγγράφων, τα οποία εκδίδει, κατέχει ή διακινεί και σχετίζονται με την άσκηση των αρμοδιοτήτων του ή το πεδίο των δραστηριοτήτων του.
- ✓ Οι διαδικασίες και τα μέσα καταχώρισης, τήρησης και εν γένει της επεξεργασίας των ηλεκτρονικών εγγράφων στα ηλεκτρονικά αρχεία πρέπει να πληρούν τους όρους και προϋποθέσεις ασφαλείας και να εγγυώνται ιδίως την ακεραιότητα, αυθεντικότητα, εμπιστευτικότητα, και την ποιότητα των εγγράφων, καθώς και των δεδομένων και πληροφοριών που περιέχονται σε αυτά.
- ✓ Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα μεριμνά ώστε τα ηλεκτρονικά έγγραφα, τα ψηφιακά αντίγραφα εντύπων και έγχαρτων εγγράφων και τα ηλεκτρονικά αρχεία τηρούνται με τρόπο, σε μορφή και υλικούς φορείς που εξασφαλίζουν τη διατηρησιμότητα, την προσβασιμότητα και την αναγνωσιμότητα τους.

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στη Δημόσια Διοίκηση :Οργανωτικό Πλαίσιο

Πληροφοριακές υποχρεώσεις των φορέων του δημόσιου τομέα

Δημιουργία και τήρηση ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου

- ✓ Κάθε φορέας του δημόσιου τομέα τηρεί ηλεκτρονικό πρωτόκολλο, στο οποίο καταχωρίζονται πράξεις, όπως η έκδοση, παραλαβή, κοινοποίηση, διαβίβαση εγγράφων, τα οποία είτε εκδίδονται από αυτόν είτε βρίσκονται ή περιέρχονται στην κατοχή του στο πλαίσιο της άσκησης των αρμοδιοτήτων του
- ✓ Τα συστήματα ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου εκδίδουν ηλεκτρονικό αποδεικτικό καταχώρισης που περιλαμβάνει στοιχεία ταυτοποίησης του εγγράφου, όπως εκδότης, θέμα, ημερομηνία και ώρα καταχώρισης, καθώς και το μοναδικό αριθμό ηλεκτρονικού πρωτοκόλλου. (πχ περίπτωση πιστοποιητικού ΓΕΜΗ, ενεργειακό πιστοποιητικό, κλπ)
- ✓ Η ταυτοποίηση και η επιβεβαίωση ταυτότητας (αυθεντικοποίηση) είναι βασική προϋπόθεση

Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στη Δημόσια Διοίκηση :Οργανωτικό Πλαίσιο

Δικαιώματα του υποκειμένου

- ✓ **Δικαίωμα πρόσβασης** σε έγγραφα που τηρούνται ηλεκτρονικά από φορέα του δημόσιου τομέα, η μελέτη του εγγράφου ή η χορήγηση αντιγράφου μπορεί να γίνει και με χρήση ΤΠΕ.
- ✓ Τα φυσικά πρόσωπα και τα Ν.Π.Ι.Δ. έχουν δικαίωμα να επικοινωνούν και να συναλλάσσονται με τους φορείς του δημόσιου τομέα με χρήση ΤΠΕ και ιδίως να κάνουν χρήση ηλεκτρονικών πληροφοριακών και επικοινωνιακών συστημάτων προκειμένου να χρησιμοποιούν προσφερόμενες υπηρεσίες ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, να λαμβάνουν και να δίδουν πληροφορίες, να έχουν πρόσβαση στα δημόσια έγγραφα, να καταθέτουν αιτήσεις, δηλώσεις, δικαιολογητικά ή άλλα έγγραφα και να λαμβάνουν διοικητικά ή άλλα έγγραφα που απευθύνουν σε αυτά οι φορείς του δημόσιου τομέα. (ΠΧ. περίπτωση αίτησης & λήψης πιστοποιητικών μέσω ΚΕΠ)

Διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου: Τεχνική Προσέγγιση

Η διαλειτουργικότητα είναι βασικός παράγοντας προκειμένου να καταστεί δυνατός ο ψηφιακός μετασχηματισμός. Επιτρέπει στους διοικητικούς φορείς να ανταλλάσσουν ηλεκτρονικά, μεταξύ τους και με πολίτες και επιχειρήσεις, σημαντικές πληροφορίες με τρόπους που γίνονται κατανοητοί από όλα τα μέρη. Αφορά όλα τα επίπεδα που έχουν αντίκτυπο στην παροχή ψηφιακών δημόσιων υπηρεσιών στην ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων

- ❖ νομικών θεμάτων, π.χ. με τη διασφάλιση ότι η νομοθεσία δεν επιβάλλει αδικαιολόγητα εμπόδια στην επαναχρησιμοποίηση δεδομένων σε διαφορετικούς τομείς πολιτικής· (αυτεπάγγελτη αναζήτηση ποινικού Μητρώου από ΑΣΕΠ για διορισμό)
- ❖ οργανωτικών πτυχών, π.χ. με το αίτημα επίσημων συμφωνιών σχετικά με τους όρους που ισχύουν για αλληλεπιδράσεις μεταξύ οργανισμών· (πχ. ΗΔΙΚΑ/ΕΦΚΑ)
- ❖ ζητημάτων που αφορούν δεδομένα σημασιολογικών ζητημάτων, π.χ. με τη διασφάλιση της χρήσης κοινών περιγραφών των δεδομένων που ανταλλάσσονται·(πχ. ΗΔΙΚΑ/ΗΛ. ΣΥΝΤΑΓΟΓΡΑΦΗΣΗ)
- ❖ τεχνικών προκλήσεων, π.χ. με τη δημιουργία του αναγκαίου περιβάλλοντος συστημάτων πληροφοριών που επιτρέπει την αδιάκοπη ροή bits και bytes. (Αεροφωτογραφίες ΕΚΧΑ)

Διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου: Τεχνική Προσέγγιση

- Κομβικός ο ρόλος της ΑΠΔΠΧ για την εύρυθμη διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων σε κάθε επιχειρησιακό τομέα (χρηματοπιστωτικά, υγεία, ασφάλιση, εκπαίδευση, δημόσια διοίκηση, μεταφορές, κ.λπ.).
- Σκοπός της Αρχής είναι η υποστήριξη και καθοδήγηση των υπεύθυνων επεξεργασίας στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων τους απέναντι στο νόμο, λαμβάνοντας υπόψη τις νέες ανάγκες υπηρεσιών της ελληνικής κοινωνίας, καθώς και την διεύρυνση των σύγχρονων ψηφιακών επικοινωνιών και δικτύων.
- Ως εκ τούτου, η Αρχή στρέφει ιδιαίτερα την προσοχή της μεταξύ άλλων στην παρατήρηση και αντιμετώπιση ζητημάτων που προκύπτουν με την εξέλιξη των νέων τεχνολογιών και εφαρμογών.

Ως συνέπεια των παραπάνω, η ΑΠΔΠΧ έχει έναν σημαντικό εποπτικό ρόλο, ο οποίος προσδιορίζει μηχανισμούς και πιθανούς περιορισμούς στην ανταλλαγή δεδομένων με τρίτους φορείς, καθώς και την τήρηση αρχείων.

Διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου: Τεχνική Προσέγγιση / Το παράδειγμα του g-cloud

- ✓ Το έργο του G-Cloud είναι μια στρατηγική επιλογή για τον εκσυγχρονισμό του Δημοσίου τομέα σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης για την Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση 2014-2020, που έχει εκπονήσει το Υπουργείο Εσωτερικών & Διοικητικής Ανασυγκρότησης.
- ✓ Μέσω του έργου G-Cloud και σύμφωνα με το Σχέδιο Δράσης, επιδιώκεται η καλύτερη εκμετάλλευση και διαχείριση των πληροφοριακών συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης, με χρήση όλων των δυνατοτήτων που δίνει η τεχνολογία του κυβερνητικού υπολογιστικού νέφους (G-Cloud).
- ✓ Στόχος είναι να γίνεται κοινή χρήση υπολογιστικών υποδομών από τους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης μειώνοντας με αυτό τον τρόπο το κόστος κτήσης, συντήρησης και υποστήριξης αυτών των υποδομών και αυξάνοντας το βαθμό αξιοποίησής τους.

Διαλειτουργικότητα των πληροφοριακών συστημάτων του Δημοσίου: Τεχνική Προσέγγιση

Η φιλοξενία σε τόσο προηγμένης τεχνολογίας Data Center, εξασφαλίζει στον φιλοξενούμενο Δημόσιο Φορέα:

- ❖ άμεση επέκταση υπολογιστικών ή άλλων πόρων, όταν την χρειαστεί
- ❖ εγγυημένη διαθεσιμότητα (με SLA) όλων των υπολογιστικών, δικτυακών, και ηλεκτρομηχανολογικών πόρων του συστήματος
- ❖ υψηλή διαθεσιμότητα χάρις στις τεχνολογίες αυτόματης διάγνωσης βλαβών και ανάκτησης πόρων
- ❖ υψηλού επιπέδου ασφάλεια των δεδομένων των εφαρμογών και των συστημάτων του
- ❖ υψηλή απόδοση των συστημάτων του και επικοινωνία με το διαδίκτυο με ταχύτητες πολύ μεγαλύτερες από αυτές που θα είχε ως αυτόνομος χρήστης
- ❖ υψηλής εξειδίκευσης υποστήριξη στο Cloud Computing από την ΚτΠ ΑΕ
- ❖ υψηλής εξειδίκευσης help desk

Γενικός Κανονισμός και Δημόσια Διοίκηση :Ιδιαιτερότητες

ο Η συγκατάθεση στο Δημόσιο Τομέα είναι μειωμένης σημασίας σε σχέση με τον ιδιωτικό τομέα.

ο Νομική βάση και σκοπός επεξεργασίας είναι η εκπλήρωση καθήκοντος που εκτελείται προς το δημόσιο συμφέρον ή κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας που έχει ανατεθεί στον υπεύθυνο επεξεργασίας

ο Το δικαίωμα του υποκειμένου στη λήθη του καθώς και στη φορητότητα των δεδομένων του δεν μπορούν (εύκολα) να βρουν εφαρμογή στο Δημόσιο Τομέα

ο Ως εκ τούτου, το βάρος των νομικών αλλαγών στο Δημόσιο Τομέα δεν είναι ιδιαίτερα μεγάλο

10 Βήματα προετοιμασίας για τον Δημόσιο Φορέα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΓΚΠΔ

- Ετοιμασία πλάνου(Οργανόγραμμα, χρονοδιάγραμμα)
- Ενημέρωση στελεχών , επιμόρφωση και κατάρτιση των υπαλλήλων όλων των βαθμίδων
- Ορισμός Υπεύθυνου Προστασίας Δεδομένων
- Καταγραφή δραστηριοτήτων –Υποχρέωση τήρησης αρχείων
- Εξέταση συμμόρφωσης: Νομική βάση τήρησης ΠΔ,χρόνος τήρησης, μέτρα ασφάλειας
- Αναθεώρηση των υφιστάμενων πολιτικών προστασίας ΠΔ
- Αναθεώρηση εσωτερικών διαδικασιών ικανοποίησης δικαιωμάτων Υ
- Εκτίμηση αντικτύπου
- Ετοιμότητα φορέα στις παραβιάσεις προστασίας ΠΔ
- Εξασφάλιση διαρκούς συμμόρφωσης του φορέα : **Plan-Do-Check-Act**. Η συμμόρφωση του φορέα είναι διαρκής κύκλος

Συμπερασματικές Παρατηρήσεις

- Στον δημόσιο τομέα, υπάρχουν οι υποδομές που εξασφαλίζουν την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του ΓΚΠΔ.
- Αναγκαιότητα για αλλαγή κουλτούρας αναφορικά με την προστασία της ιδιωτικότητας
- Η βαρύτητα πρέπει να δοθεί στην επιμόρφωση και τη διαρκή κατάρτιση των στελεχών όλων των βαθμίδων και τη συναίσθηση του ρόλου που αυτά διαδραματίζουν στη διακίνηση των πληροφοριών

Ευχαριστώ για την προσοχή σας!

